

A hét jogszabályai

CSÖKKENT MUNKAKÉPESSÉGŰEK REHABILITÁCIÓJA, ALKOHOLIZMUS ELLENI KÜZDELEM, KISAJÁTÍTÁSI JOGCÍMEK

Nem új szabályozásként, hanem a gyakorlat átfogó értékelésének formájában került előtérbe a csökkent munkaképességű dolgozók vállalati rehabilitációjának kérdése. A rehabilitáció elégtág fogalom: a születésüktől fogva fogyatékos, vagy baleset, illetőleg egészségromlás folytán csökkent munkaképességűek társadalmi beilleszkedésének folyamatát jelenti. Ez a feladat kezdetben elsősorban a szociális gondoskodásra, a létfeltételeket nyújtó juttatásokra szorított. Később a rendszeres munkavégzés lett a beilleszkedés alapvető feltétele.

A csökkent munkaképességű dolgozók helyzetét rendező jogszabály kisebb módosításokkal 1967 óta van hatályban. Ez a szabályozás tehát már átfogó felülvizsgálatot igényel, az újabb követelmények és a felgyült tapasztalatok alapján előreláthatólag jelentősebb korszerűsítésre szorul. Addig is szükség van a gyakorlat javítására, a módszerek fejlesztésére. A szakmai rehabilitációhoz fűződő nyomós egyéni és szociális érdekek mellett ugyanis jelentős munkaerő-gazdálkodási szempontok is jelentkeznek. A csökkent munkaképességűek potenciális munkaerőforrásnak tekinthetők, így népgazdasági érdek is, hogy foglalkoztatásuk minél hatékonyabb legyen.

A Munkügyi Minisztérium és a SZOT szociálpolitikai szervei ezért részletes, közös útmutatót adtak ki a vállalati rehabilitációs tevékenység fejlesztésére. A hatályos jogi szabályozás alapjait azonosítja az, hogy a csökkent munkaképességű dolgozók foglalkoztatása és az ennek érdekében történő rehabilitáció mindenképpen vállalati feladat. A csökkent munkaképességű új munkahelyen nyilván hátrányokkal indul, ezért általában ragaszkodik eredeti munkáltatójához. A további foglalkoztatás a munkáltatónak is erkölcsi és jogilag hangsúlyozott kötelessége, de munkaerő-gazdálkodási érdeke is.

Az útmutatónak a vállalati rehabilitációs bizottság, az üzemi

orvos, a gazdasági és a munkaügyi vezetés kötelezettségeivel, együttműködésével foglalkozó részletes iránymutatásaira nem térünk ki. Csak arra hívjuk fel a figyelmet, hogy ez a sok emberiséget, ugyanakkor nagy szakzsérséget igénylő tevékenység nem lehet egy-két szakember dolga. A szakszervezetnek is nagy szerepe és felelőssége van. Nem is szólva arról, hogy a régi szabályozást követő útmutató még nem szól azokról a lehetőségekről, amelyek ezen a területen is az üzemi demokrácia fórumaira lehet bízni. (Egészségügyi Közlöny 6. sz.).

A Minisztertanács a múlt évben határozatot hozott az alkoholizmus elleni küzdelem fókuszosa érdekében szükséges intézkedésekről. E téren az üzemi feladatok végrehajtásában a szakszervezetek is kiemelt szerepet kaptak, így az intézkedések közismertté váltak és általában kelendő hatást értek el. Most a tárca-közlönyök felelevenítik azt az előírást, hogy minden munkahely vezetője hozzon megfelelő intézkedéseket a munkahelyi italozások megakadályozására. (Pénzügyi Közlöny 7. sz.).

A kisajátítási jogszabályok értelmezésénél vita merült fel abban a kérdésben, hogy város és községrendezés címén lehet-e kisajátítást kérni és elrendelni olyan célra, amely végső soron házhelybontásra, és hagyományos családiház-építésre irányul. A hivatalos állásfoglalás szerint ilyen célra csak akkor lehet kisajátítást kérni, ha az nagyobb összefüggő településrészre érint. Ilyenkor már közérdek az, hogy nagyobb számú rendezett családi ház épüljön. A kisajátított ingatlan tulajdonosának érdeke úgy biztosítható, hogy részére a kialakított házhelyekből — csereingatlanként — telket kell adni. A kialakított telkek hasznosításáról általában tartós használatba adás útján célszerű gondoskodni. (2/1978. MT TH sz. elvi állásfoglalás; Tanácsok Közlönye 12. sz.).

Nemzetközi búzaértekezlet

Az Egyesült Nemzetek Kereskedelmi és Fejlesztési Értekezletének (UNCTAD) égisze alatt Genfben rendezett hathetes értekezletet szeptemberre halasztották. A tanácskozás, amelyen mintegy ötven ország képviselői vettek részt, az új nemzetközi búzaegyezmény kidolgozásával foglalkozott és elhalasztására azért került sor, mert eddig nem tudtak kézzelfogható eredményt elérni.

Addig, amíg sikerül kidolgozni az új megállapodást, az 1971-ben kötött nemzetközi búzaegyezmény marad érvényben.

Bővült a csapi cigánykollégium

A Zala megyei Csapi községben egy kastélyépületben 1973 őszén nyílt meg az ország első cigánykollégiuma, amelyben tíz község 54 rászoruló, rossz körülmények között élő gyermekét helyezték el. A kollégium most 80 személyesre bővült és a korábbi két tanterem mellé még kettőt építettek. Politechnikai műhelyt, tanulószobát és játéktérmet is kialakítottak.

Az intézmény új létesítményét tegnap Gosztonyi János oktatási miniszteriumi államtitkár avatta fel és köszöntötte az ott dolgozó pedagógusokat.

Csúcsforgalom Hegyeshalomnál

Pénteken megkezdődött a hűvösi csúcsforgalom a nyugati országrész határállomásain. A legtöbb utas Hegyeshalomnál lép hazánk földjére. Tegnap hajnali 2 óratól délelőtt 11 óráig — kilenc óra leforgása alatt — a hegyeshalmi közúti határátkelő hat-ezer gépkocsit és huszonnégyezer utast bocsátott át. Az utlevél-és a vámkezelő szolgálatot egyaránt megerősítették. A csúcsforgalom zavartalanul történik. Élénk a forgalom a soproni közúti átkelőhelynél is. A legtöbb beutazó mindkét helyen NSZK-beli és osztrák állampolgár.

Harminc év

Az államosítás évfordulóján

Harminc évvel ezelőtt, 1948. március 25-én adta ki a rendelkezést a kormány, a 100-nál több dolgozót foglalkoztató vállalatok államosításáról, s még aznap a társadalom tulajdonába kerültek az érintett ipari, közlekedési és bányavállalatok, villamosművek. Ezzel a szocialista szektor részaránya a magyar gyárparban 80 százalék fölé emelkedett. A nagy horderejű intézkedés a szocialista építés kibontakoztatásának egyik alapvető feltételét teremtette meg.

A magyar ipar egy ideig feszített, de mindvégig gyors ütemű fejlődése megvizsgáltta a munkanélküliséget, megalapozta a nemzeti jövedelem lényeges növelését, elindította a nagyarányú társadalmi átrétegződést, s óriási tömegek számára megteremtette a szakmai képzés, a művelődés feltételeit, a korábbiakkal sokkal jobb munkakörülményeket. A magyar

ipar az 50-es évek első felében évente átlagosan 13,8, az évtized második felében 7,6, a 60-as években 6-7, a 70-es évek első felében pedig 6,6 százalékkal növelte termelését, amely indokolatlan csökkenő irányzata ellenére, nemzetközi mércével mérve is igen gyors ütem.

S bár a magyar ipar fejlődése nem volt mentes az ellentmondásoktól, a túlzásoktól, ma két és fél száz évvel ezelőttihez képest hazánkban, mint 1950-ben. Az ipari vállalatok vagyona csaknem hétszeresére, az iparban foglalkoztatottak száma pedig 2,4-szeresére emelkedett. A dolgozónak több mint 35 százalékat most már az ipar foglalkoztatja, s ilyen szempontból megközelítette a lehetséges felső határt, mivel a nemzetközi tapasztalatok szerint a szolgáltató ágazat munkaerőigényei miatt az említett szintet már nemigen lehet túlhaladni.

Megkezdődött a képzés

Úrhajósjelöltek Csillagvárosban

Beköltöztek a szocialista országokból érkezett úrhajósjelöltek a részükre épült új lakóházba Csillagvárosban. A bolgár, a kubai, a lengyel, a magyar, a mongol, a román úrhajósjelöltek számára már meg is kezdődött a munka. A kiképzés időtartama mintegy másfél év. Ebben az időszakban

az úrhajósjelöltek elsősorban az általános ismereteket szerzik meg, és fizikailag is felkészülnek várható munkájukra. Ezt követően kerülhet sor a speciális gyakorlatokra, az egyes úrhajós jelöltek konkrét felkészítésére ahhoz, hogy begyakorolják a megsabott kísérleteket.

Porcelánok Hollóházáról

A több mint 200 éves nemzetközi rangú Hollóházi Porcelángyár termékeinek történeti kiállítását pénteken nyitotta meg Pogány Ö. Gábor a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója a Finomkerámiaipari Művek stúdiójában. Csaknem 600 fajta terméket mutatnak be, különböző tárlalkészleteket, dísz tárgyakat, amelyeken figyelemmel kísérhető, hogy kialakult a sajátos hollóházi stílus. Jellemző a korszerű formák és a magyar népművészeti motívumok alkalmazása. A gyár termékei külföldön igen

kerestek. Exportfejlesztő hitel felhasználásával bővítik, korszerűsítik a termelést, így 1980-ig több mint háromszorosára növelhetik tökéletességüket.

A kiállítást április 21-ig tekinthetik meg az érdeklődők vasárnap és hétfő kivételével 11 órától 18 óráig a Finomkerámiaipari Művek Budapest V., Apáczai Csere János u. 7. szám alatti stúdiójában.

Vetik a konzervborsót

Csongrád megye gazdasági a magasabb fekvésű földeken megkezdtek a konzervipari zöldborsó vetését. A szegedi feldolgozó üzem kétezer hektárra kötött szerződést a gazdaságokkal. Erre a területre 700 vaggon árut várnak a szakemberek.

A Szedegi Konzervgyár korábban háromszáz kilós konténerekben fogadta a nyersrút. Az idén viszont már nyersrútát a tehergépkocsik üzembe helyezésével gyorsítják a szállítást.

Növényvédelmi előrejelzés

Az elmúlt hetekben országszerte, csaknem valamennyi őszi-barackosban megfigyeltek a rügök kipattanását. Egyidejűleg az időjárás március közepétől kedvez az őszi-barack tafirna terjedésének. A kórokozó hideg időben fertőz. A legutóbbi újabb lehűlés járvány kialakulását segítheti elő. A veszélyt fokozza az is, hogy tavaly a fő őszi-barack-termesztő körzetekben mindenütt erős megbetegedés alakult ki, tehát most még a tavalyinál is több fertőző spóra telett át.

A rügypattanás idején az őszi-barack érzékenyebb válik a rézre, ezért a réztartalmú készítmények ma már csak a hűvösebb fekvésű őszi-barackosokban használhatók. Az ország legnagyobb részén már csak a szerves hatóanyagú gombaölő szerek, pl. az Orthocid, Zineb, Ortho-Phaltan, Polyracombi használható. A fertőzésveszély miatt minden termelőnek javasoljuk a permetezést.

Forró Péter

— bp —

Polgári védelmi együttműködés

Riadó Héderváron

1978. március 20-24. között — az éves kiképzési tervnek megfelelően — megtartották a Mosonmagyaróvár járási polgári védelmi bemutató gyakorlatot. A gyakorlaton a Csehszlovák Szocialista Köztársaság és a Magyar Népköztársaság polgári védelmi szervei az együttműködési tervben meghatározott kölcsönös segítségnyújtási feladatokat hajtották végre.

A gyakorlatot — amelyet magyar részről Csémi Károly altábornagy, honvédelmi miniszteriumi államtitkár, csehszlovák részről Josef Marušán mk. altábornagy, miniszterhelyettes, a csehszlovák polgári védelem országos parancsnoka vezetett — megtekintették a szocialista országok polgári védelmi delegációi is.

*

MEGSZERETTEM Tóth Györgyöt, a hédervári Hársfa utcából. Ezt a lassú szívű vasmunkást, aki tudja már, hogy mi a veszély, és már egyszer szembeállt vele: 1954-ben, az emlékeztetés zöldségénél, amikor Hédervár minden lakóját kitélepítették, csónakkal járta a „vízi-falut”, mentett állatot, terményt, víz tetjén himbálódzó bűrtort.

Most itt ül a tiszta szobában és őt „hajléktalan” hozzá beszállított csehszlovák kislányt süteménnyel, kólával kínál. Jobb híján kézzel-lábbal magyaráz: vegek meg... Mosolyog ő is, ne

vel a suta mondatokon, a furcsán hangzó köszönömön, de a szemén látszik: emlékezik, ismét átéli, mit jelent elhagyni a romokban heverő otthon...
A természeti csapás sem, hát még a háborús, nukleáris katasztrófa hogy ismerhetne határokat. Életeket olt ki, rombol, pusztít. Ezért fontos, szó szerint életbevágó feladat, hogy a szomszédos országok határterületi baj esetén segítséget nyújtásnak egymásnak. A szocialista országok között elsőként Héderváron rendezték meg a magyar-csehszlovák államközi szerződésen alapuló polgári védelmi bemutatót. Pozsony-Ligetfalu térségében háborús katasztrófát feltételezve több száz „sérült”, illetve „hajléktalanná vált” csehszlovák állampolgárt fogadtak, helyeztek el, részesítettek egészségügyi ellátásban a járás polgári védelmi alakulatai.

LÉGNYOMÁS ELLEN keresztmerekítők az ablakokon, sűrűn lefűtött redőnyök, az udvarokon lefűtve kút, vízcsep. Az istállók bejáratát szalmával torlaszolták el, a kukoricára is ponyva, arra fólia került. Németh Jenő portájára — egyike a radioaktív szennyeződés ellen elzárkózott házaknak — a választólátogató rá sem ismer.

A két gyereket elküldték a gyakorlat idejére a nagymamához — mondja az asszony. — Mielőtt elindultak, megkérdezték: úgy

nem lesz háború, ugye nem dől össze a házunk? Milyen jó is volt azt mondani: nincs semmi baj, ez csak gyakorlat.

„Csak” gyakorlat. Mégis, az előírásokat komolyan, alaposan kell végrehajtani, főléval lefűdni az élelmiszert, pincébe vinni a bűrtort, a ruhát, de még a rádiót is és gondosan elzárni minden szellőzőnyílást, készenlétben tartani a gázmaszkokat és a többi védőfelszerelést.

— Soha ne kerüljön erre sor — mondja a házigazda búcsúszókor —, mégis ha úgy hozná a sors, tudnám, hogy mit kell tennem.

A bemutató-utcaban megnevezik a 25 személyes drokópóchelet, de sietni kell, mert a színes sisakos, polgári védelmi alakulatok már az állomásokra érkeztek, jelezve: megjöttek a „hajléktalanok”, „sérültek” első csoportja, számot kell adni, hogy az ötéves kiképzés alatt elsajátított ismereteket, miként alkalmazzzák a gyakorlatban.

A „SEBESÜLTEK” diákok, pozsonyi gimnazisták. Fegyelmezettek, — a honvédelmi oktatásnak régi hagyománya van náluk — nem akarnak mindenáron „főszereplők” válni. Néha egy-egy vidámabb kiáltás hangzik a sorból, jelezve, hogy süt a nap, itt a tavasz, kirándulunk, béke van. Egy esetben derül a kemény munkában. Mert megállás, pihenés szinte egy pillanatra sincs. Először a kétszikos műszaki egységek műszeres sugármérést végeznek, majd a diákokat a magukkal hozott kis egészségügyi cédulák alapján az orvosi segítségnyújtóknak a mosonmagyaróvári kórház rendelőintézetének orvosai, ápolói veszik kezelésbe.